

alvási oszcillációk függése a testhőmérséklettől

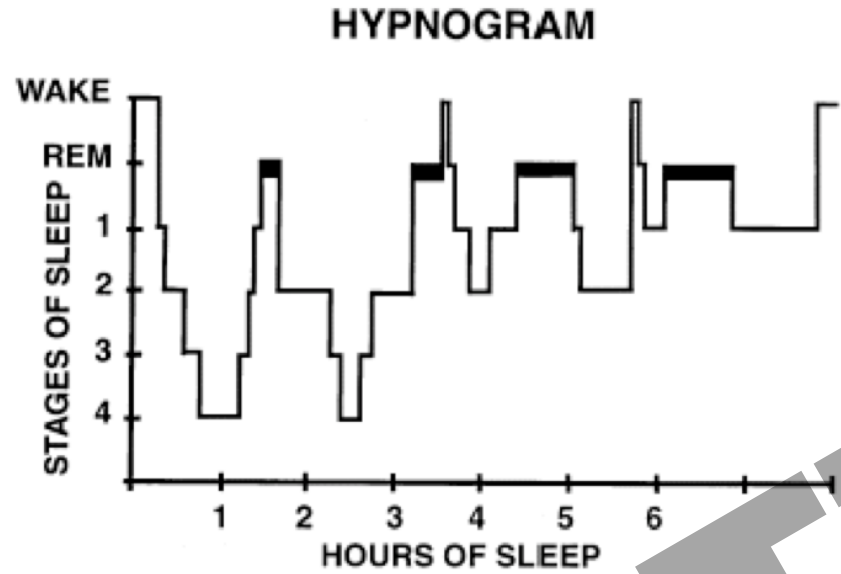

Barthó Péter
MTA TTK-KPI

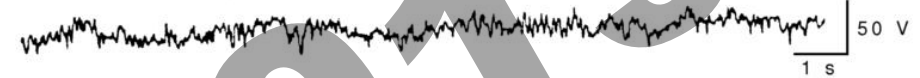
2019

EEG ritmusok alvás alatt

Awake: low voltage-random, fast

Drowsy: 8 to 12 cps- alpha waves

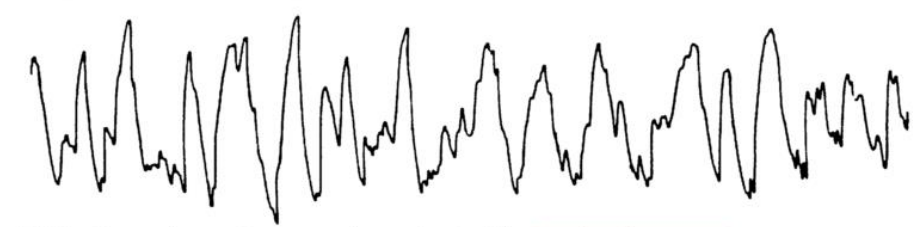
Stage 1: 3 to 7 cps- theta waves

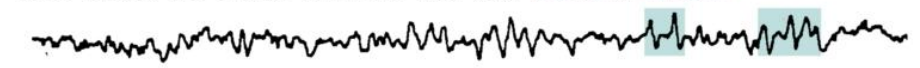
Stage 2: 12 to 14 cps- sleep spindles and K complexes

Deep sleep: 1/2 to 2 cps- delta waves >75 V

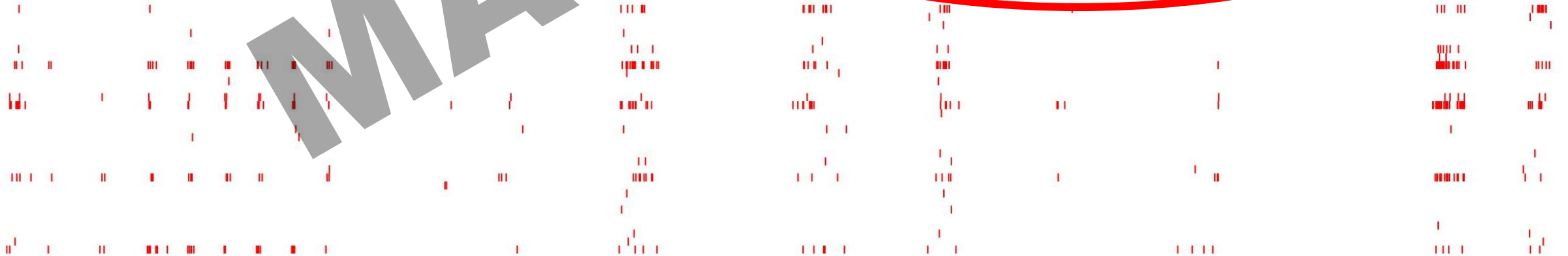
REM sleep: low voltage-random, fast with sawtooth waves

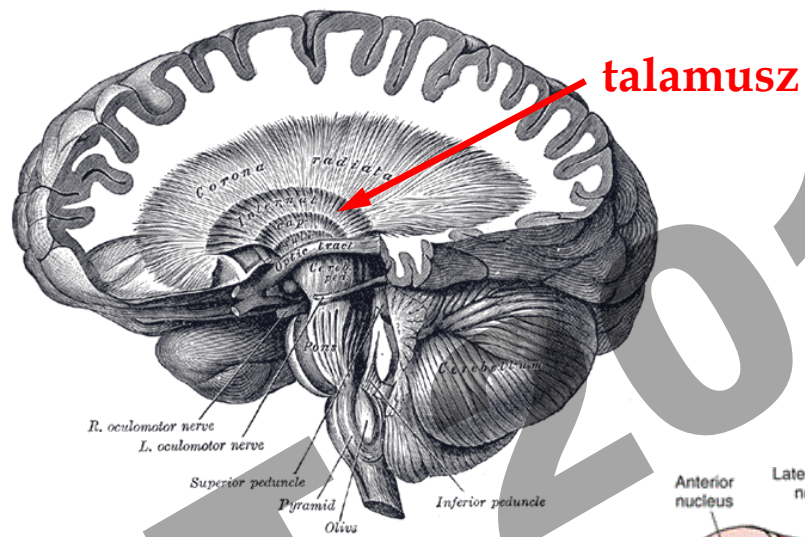
EEG hullámok idegsejtek szinkron aktivitását jelzik

alvási orsó (7-15 Hz)

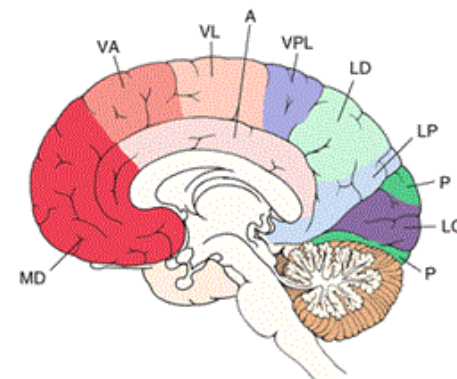
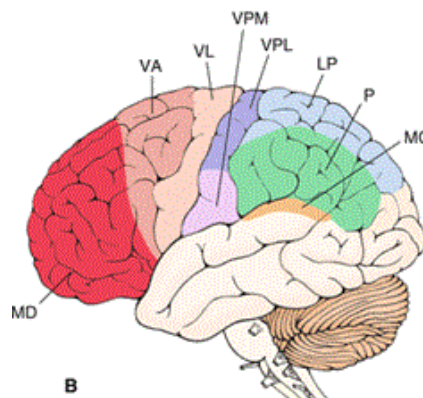
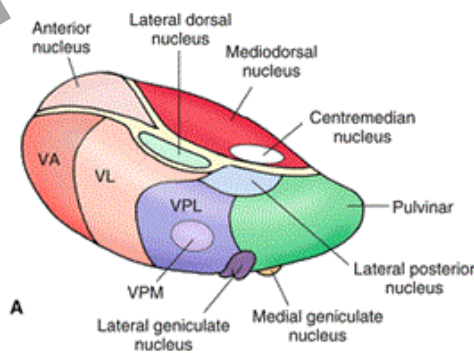
delta hullámok (<4 Hz)

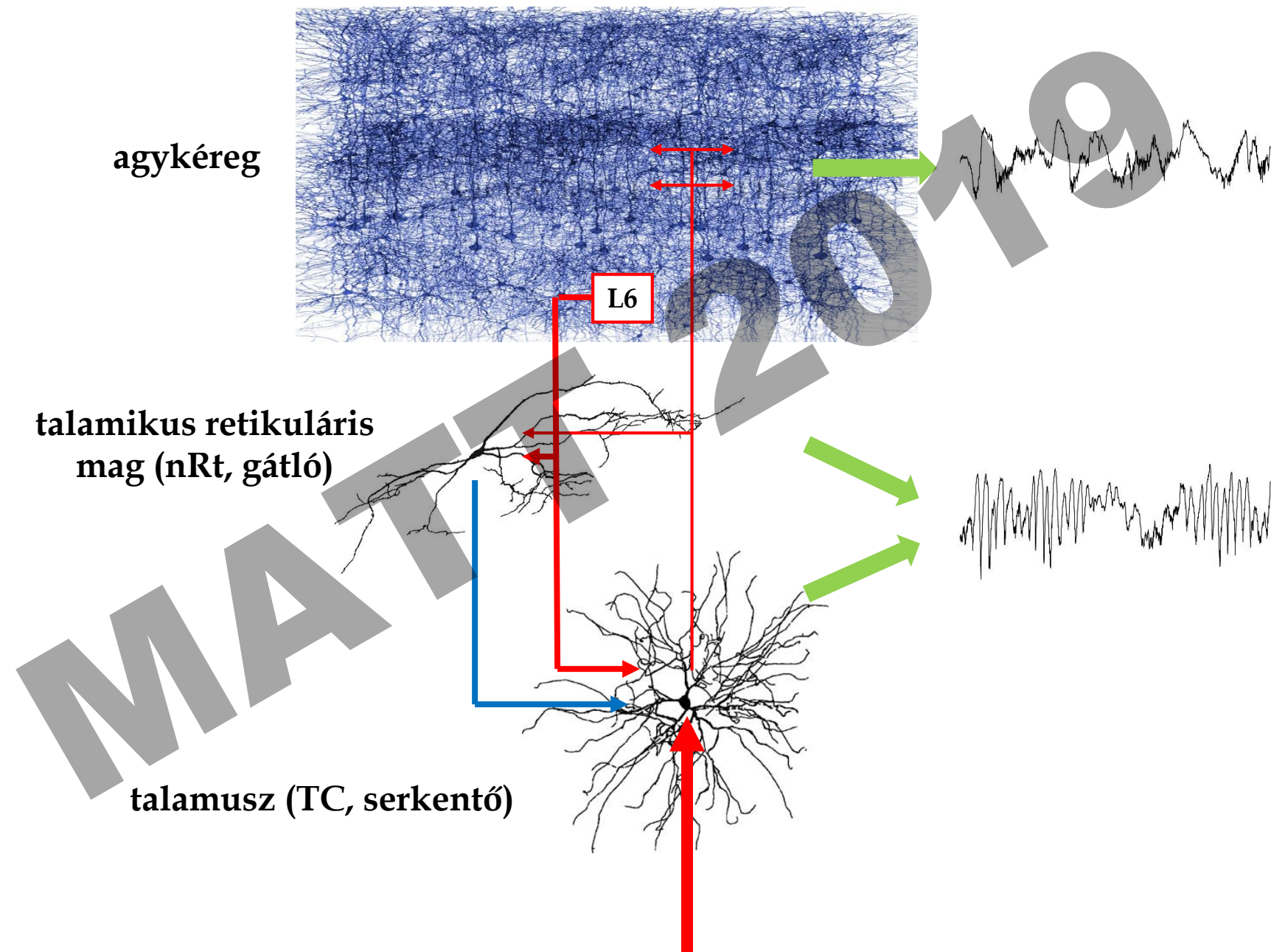
agykéreg és thalamusz

- szinte minden információ a thalamuszon keresztül éri el az agykéregt
- a kéreg minden egyes területe kapcsolatban áll a thalamusz megfelelő területével
- egy thalamikus régió sérülése a megfelelő kérgi területi funkció kiesését eredményezi

a thalamokortikális kör

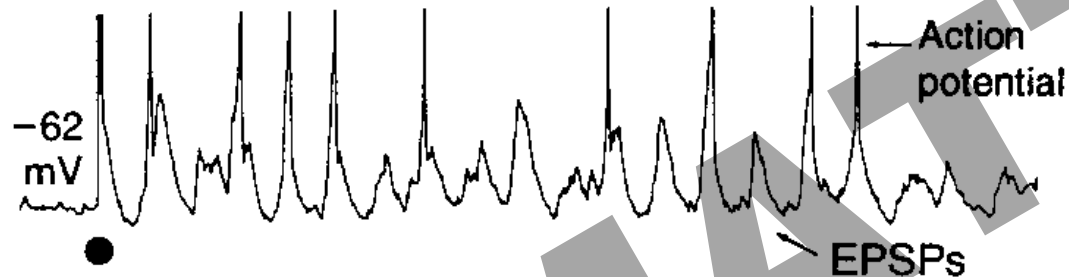

alvási orsók: talamikus serkentő és gátló sejtek interakciója

Extracellular relay

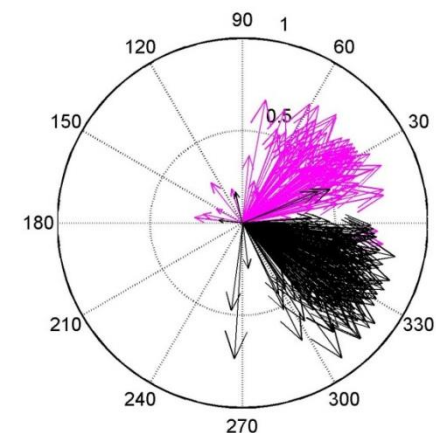
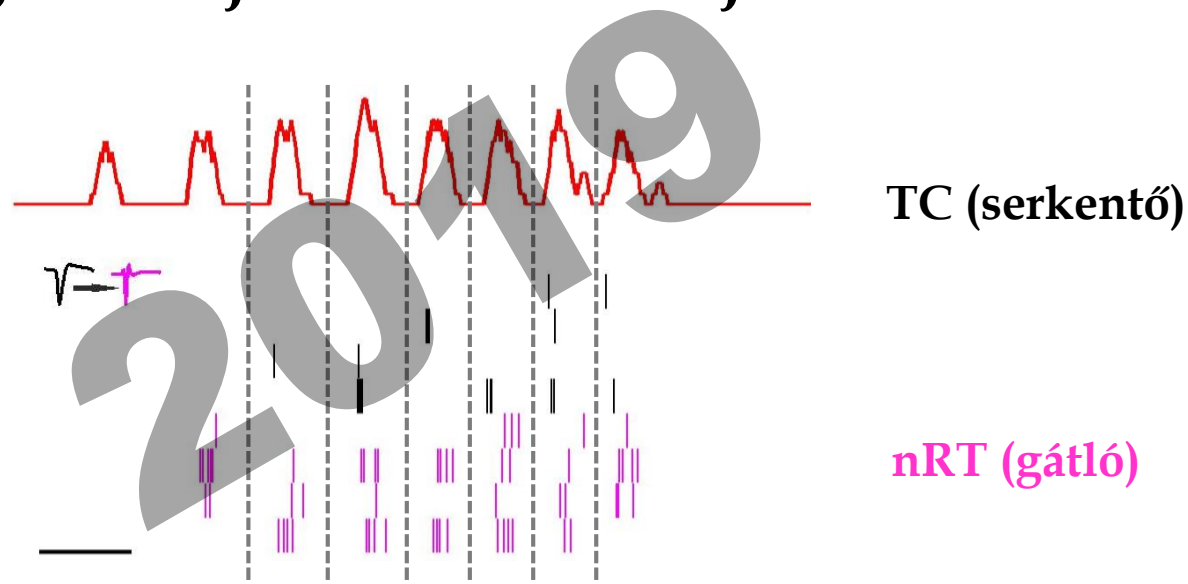

Intracellular PGN

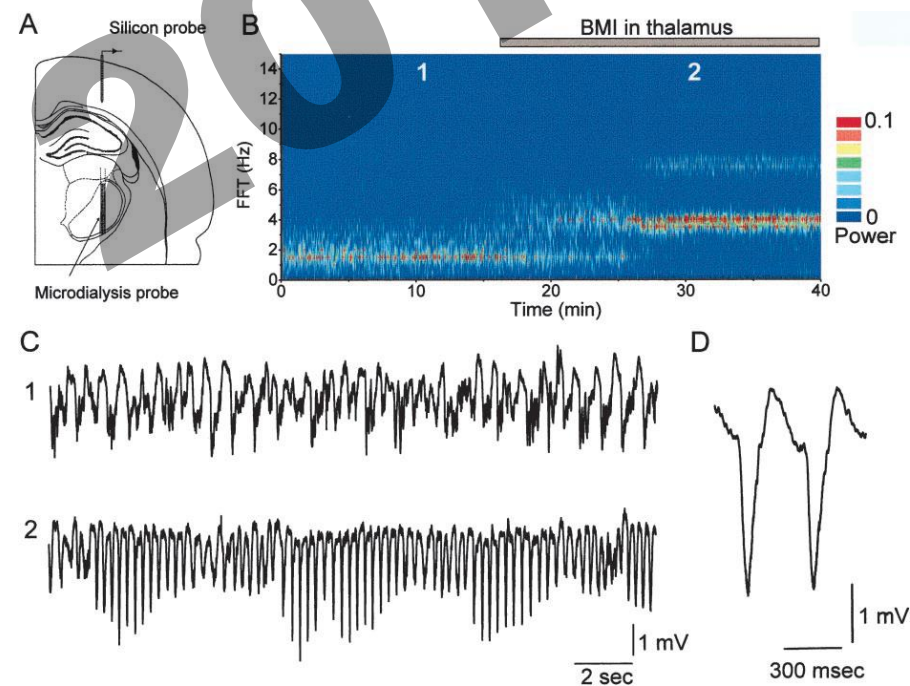
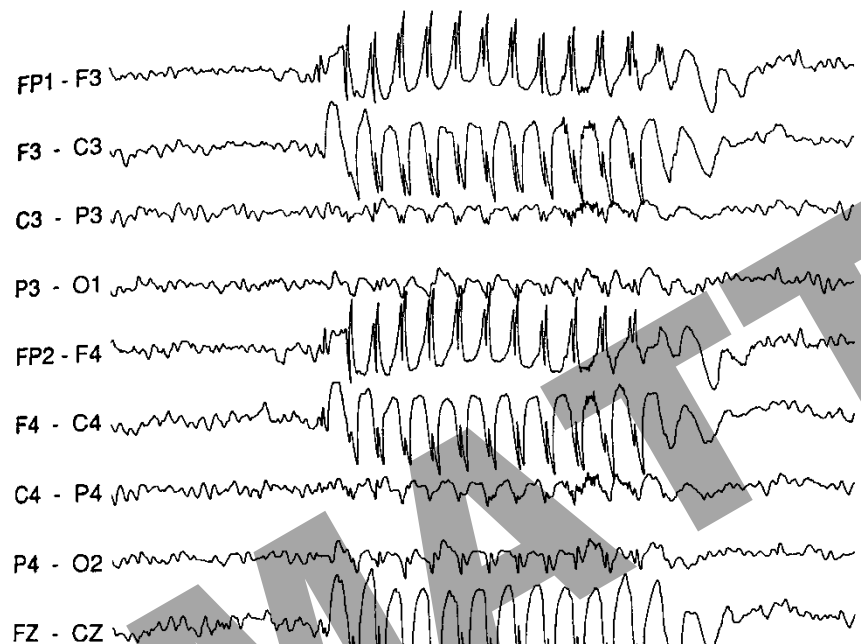

von Krosigk et al. 1993

- TC sejt serkenti nRT sejtet
- nRT sejt gátolja a TC sejtet 80-100 ms hosszan
- TC sejt a gátlás után újra aktivizálódik, serkenti nRT sejtet

a thalamikus kör és az absence epilepszia

Castro-Alamancos et. el. 1999

EEG ritmusok hőmérsékletfüggése

- alpha: Hoagland, 1935
- orsók: Andersen et al, 1967, Schmitt et al, 2002
- theta: Deboer & Tobler, 1995
- hulló orsó: DeVera et al, 1994

jelentőség

a testhőmérséklet változik

- ösztroz ciklus alatt

- különböző kórképekben (pl. hipo- vagy hipertireózis)

- drog vagy gyógyszerek hatására

- egyedek között

kérdések

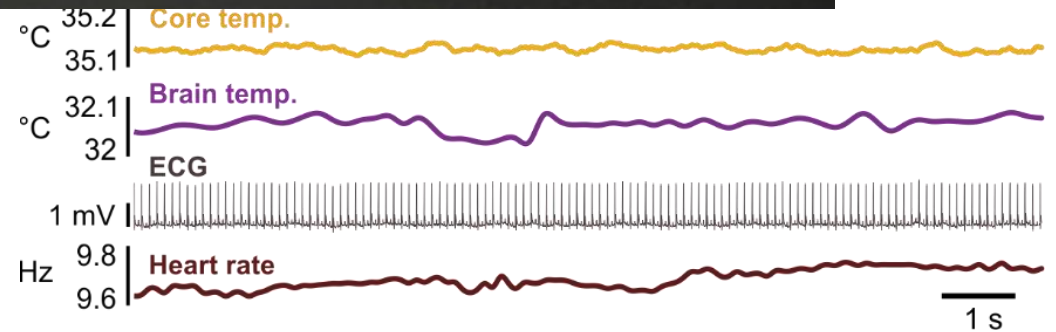
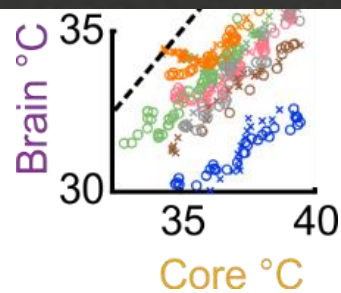
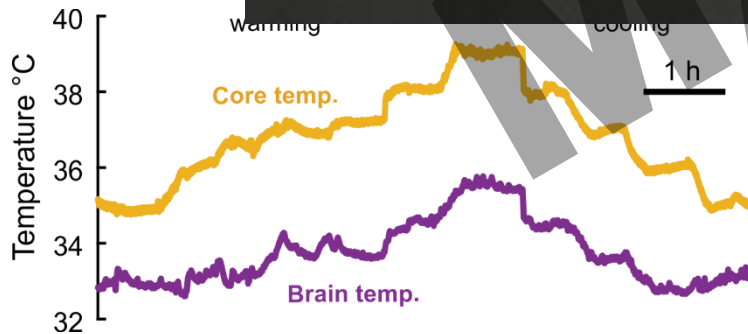
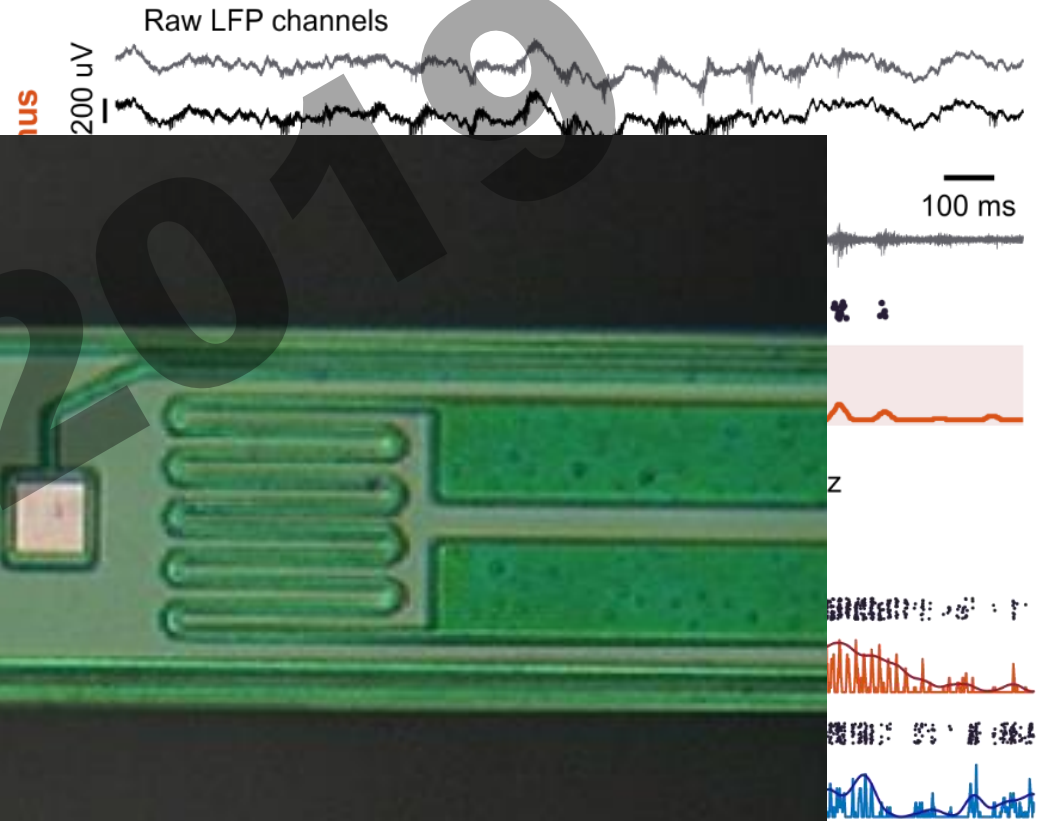
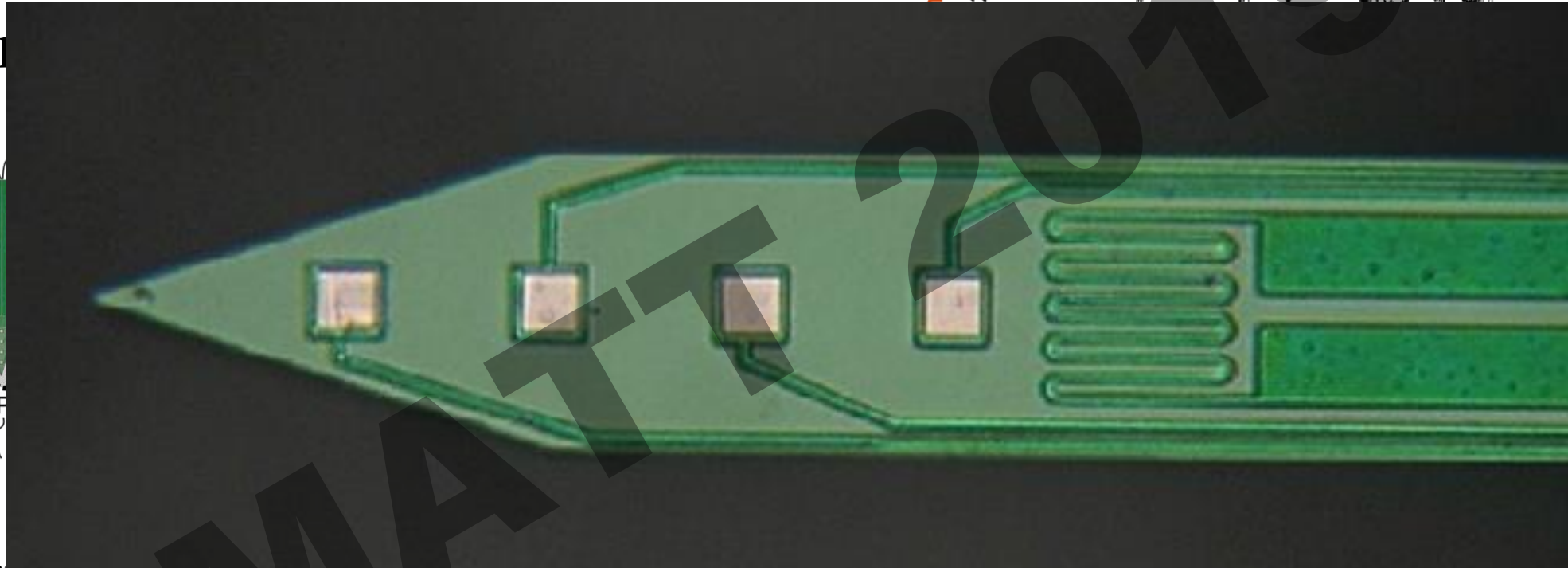
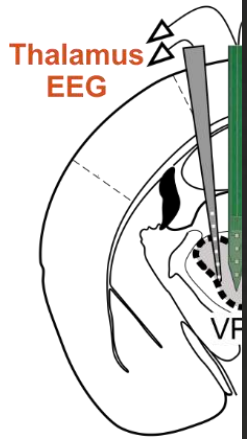
- változnak-e az orsók tulajdonságai a hőmérséklettel
- mi ennek a mechanizmusa
- hogyan változik az agyi hőmérséklet alvási oszcillációk alatt

módszerek

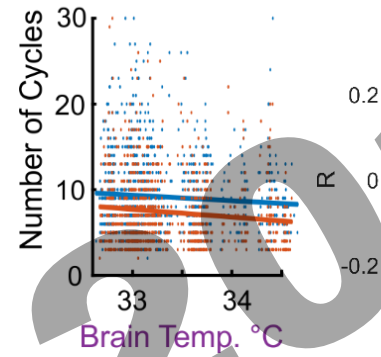
- uretán alatt patkányok testhőmérsékletét változtattuk passzív fűtéssel

- termoelektromos

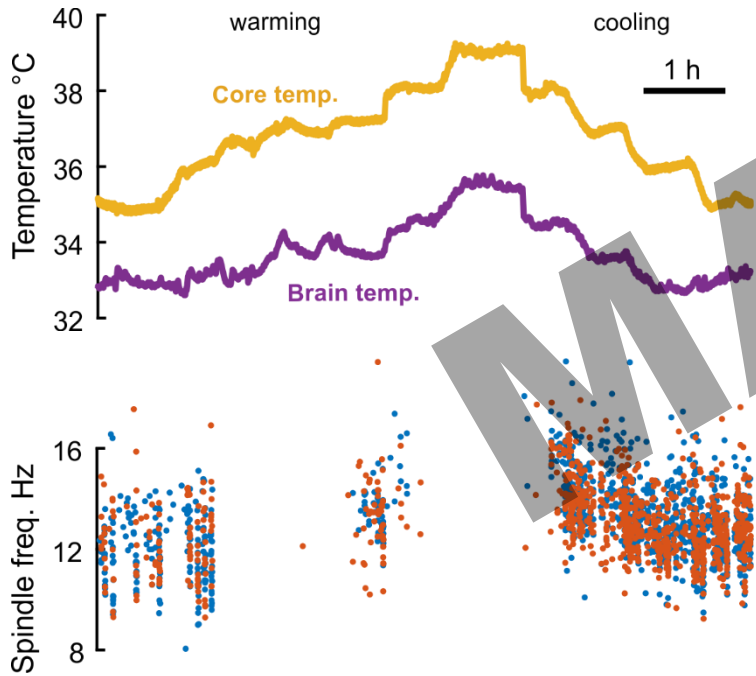
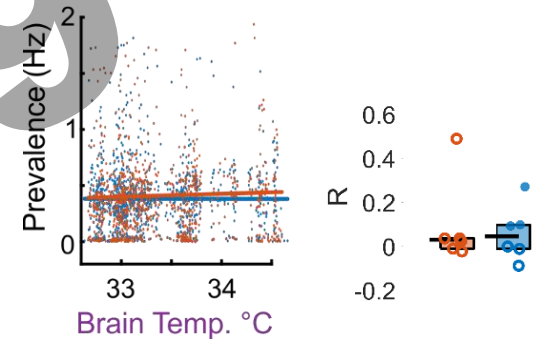

az alvási orsók frekvenciája és hossza korrelál az agyi hőmérséklettel

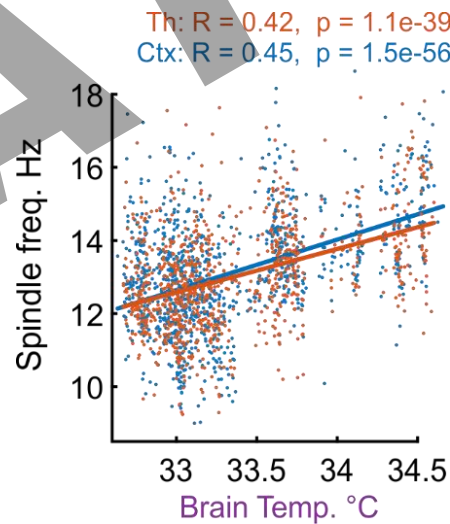
ciklusok száma / orsó

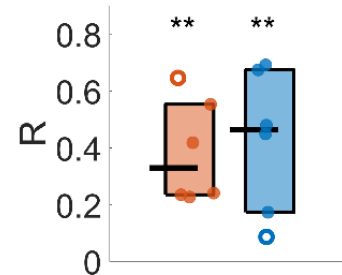
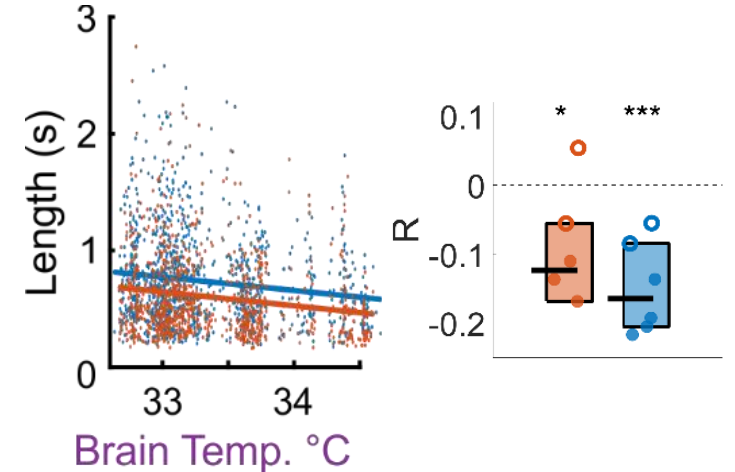
orsó prevalencia

orsó frekvencia

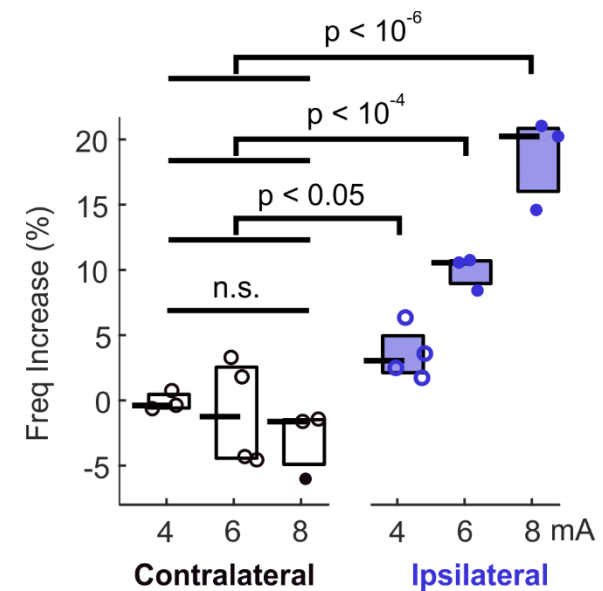
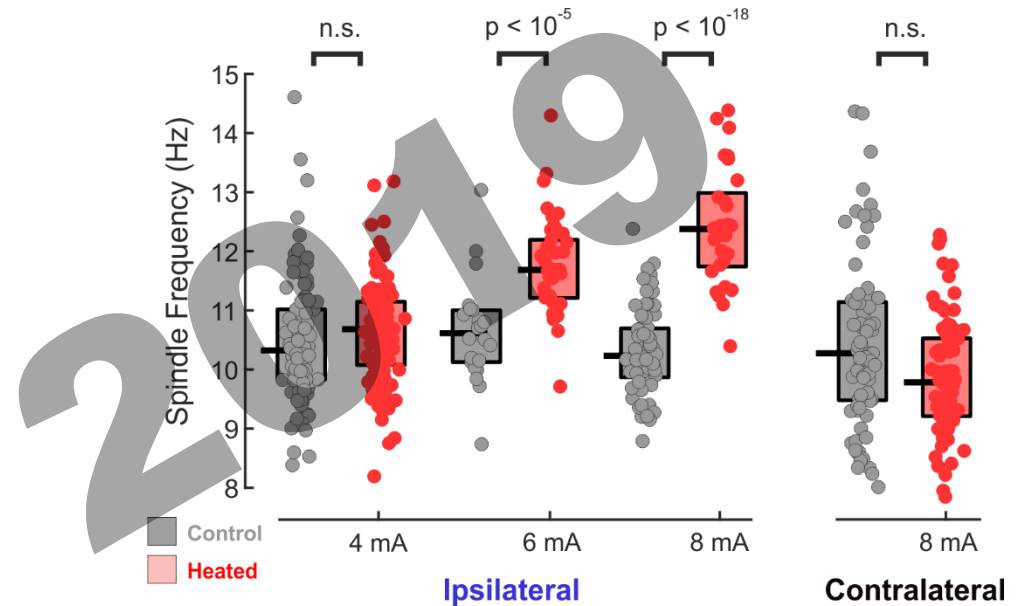
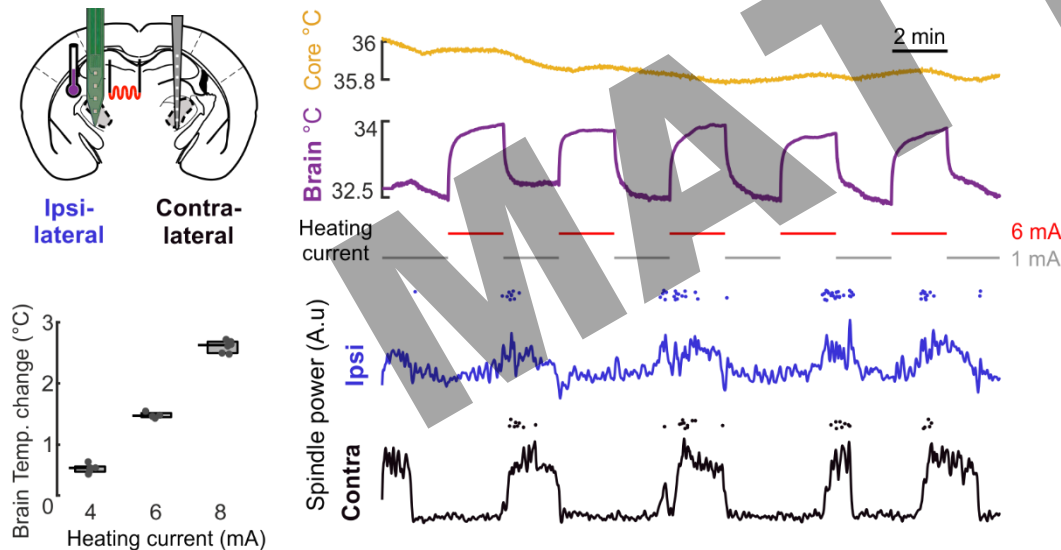
orsó hossz

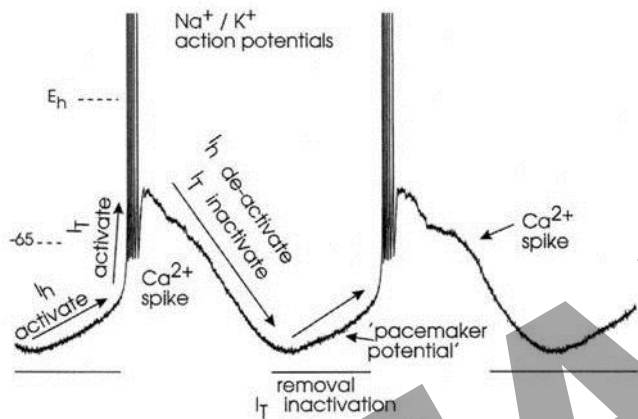
a fűtés az orsókat csak helyben befolyásolja

az orsók hőmérsékletfüggése helyi a talamikus körből ered

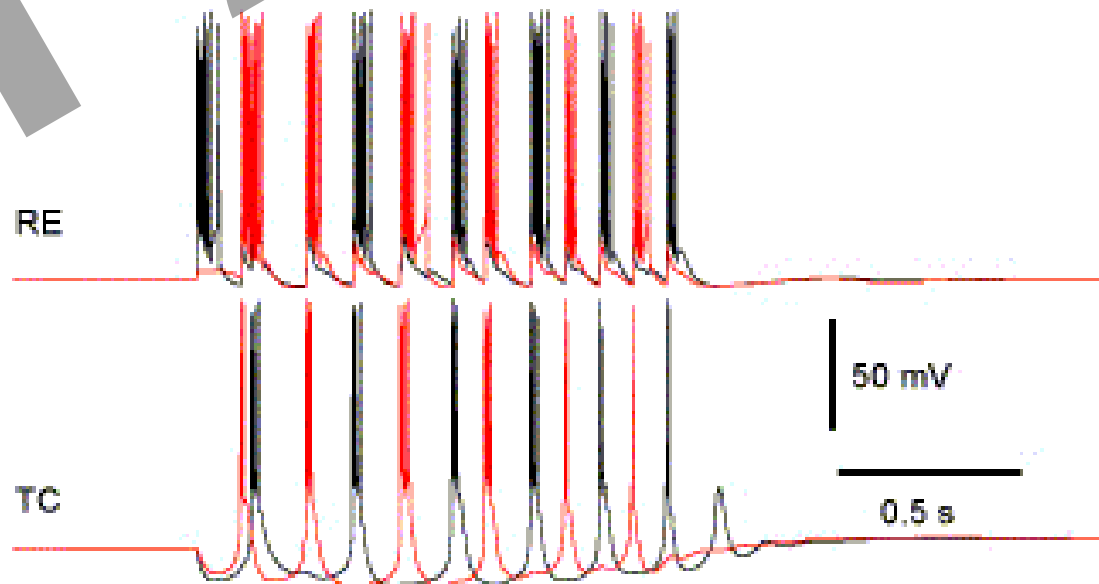
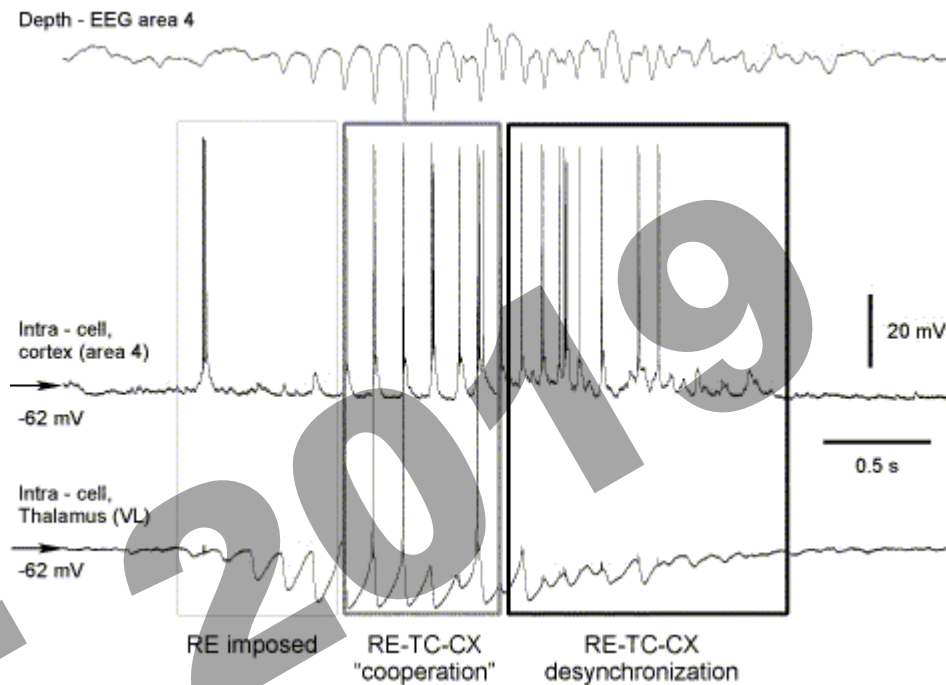
talamusz helyi fűtése termoelektróddal

idegsejtek modellezése

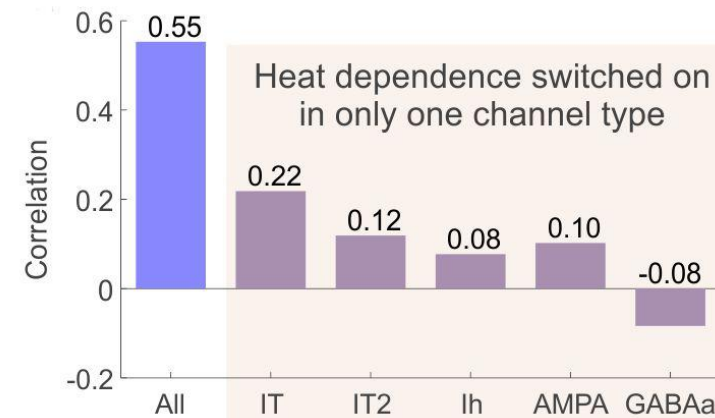
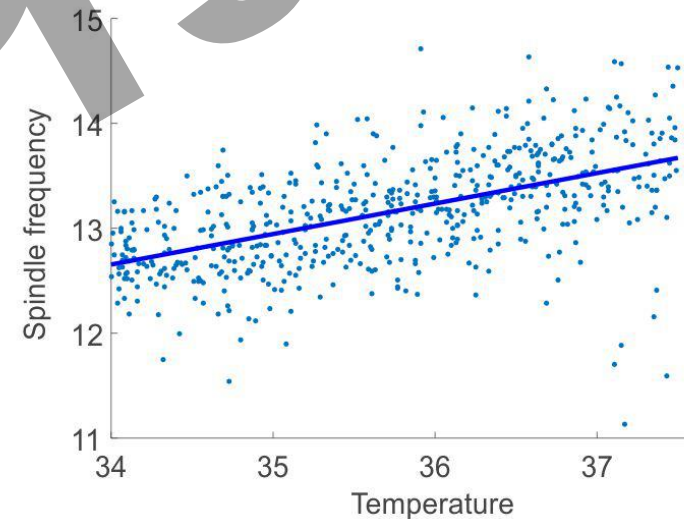
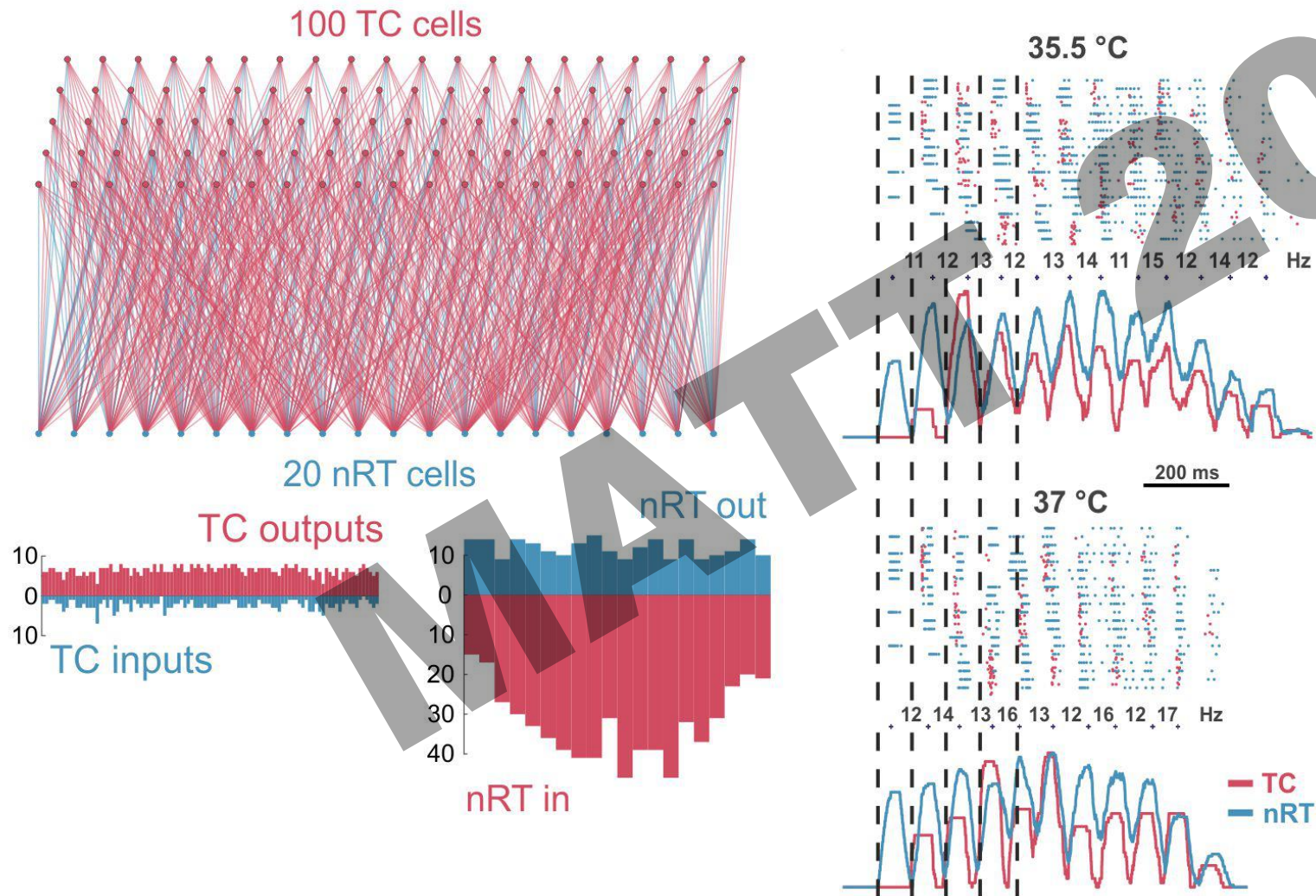

McCormick & Pape 1990

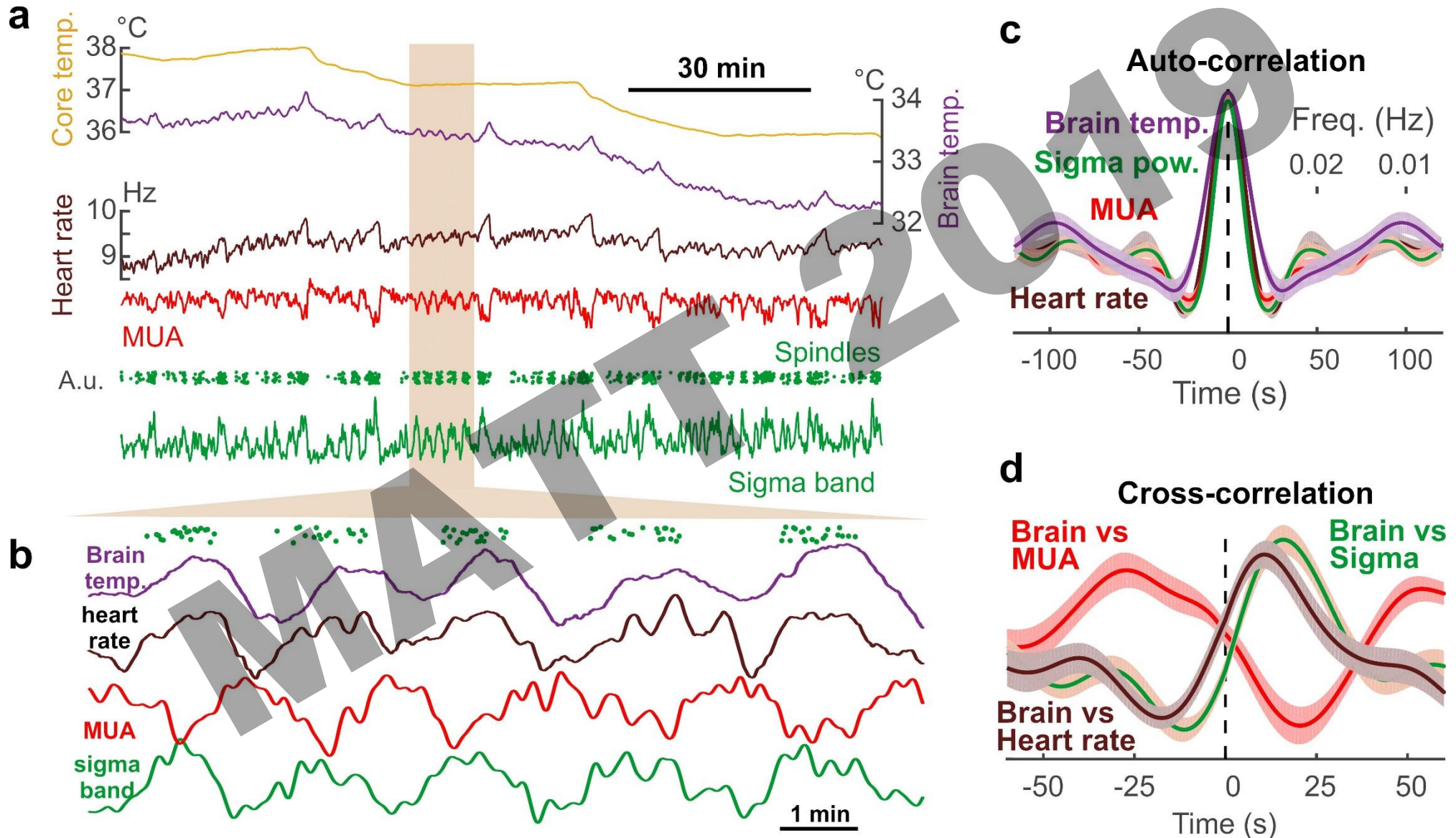

Timofeev & Bazhenov 2005

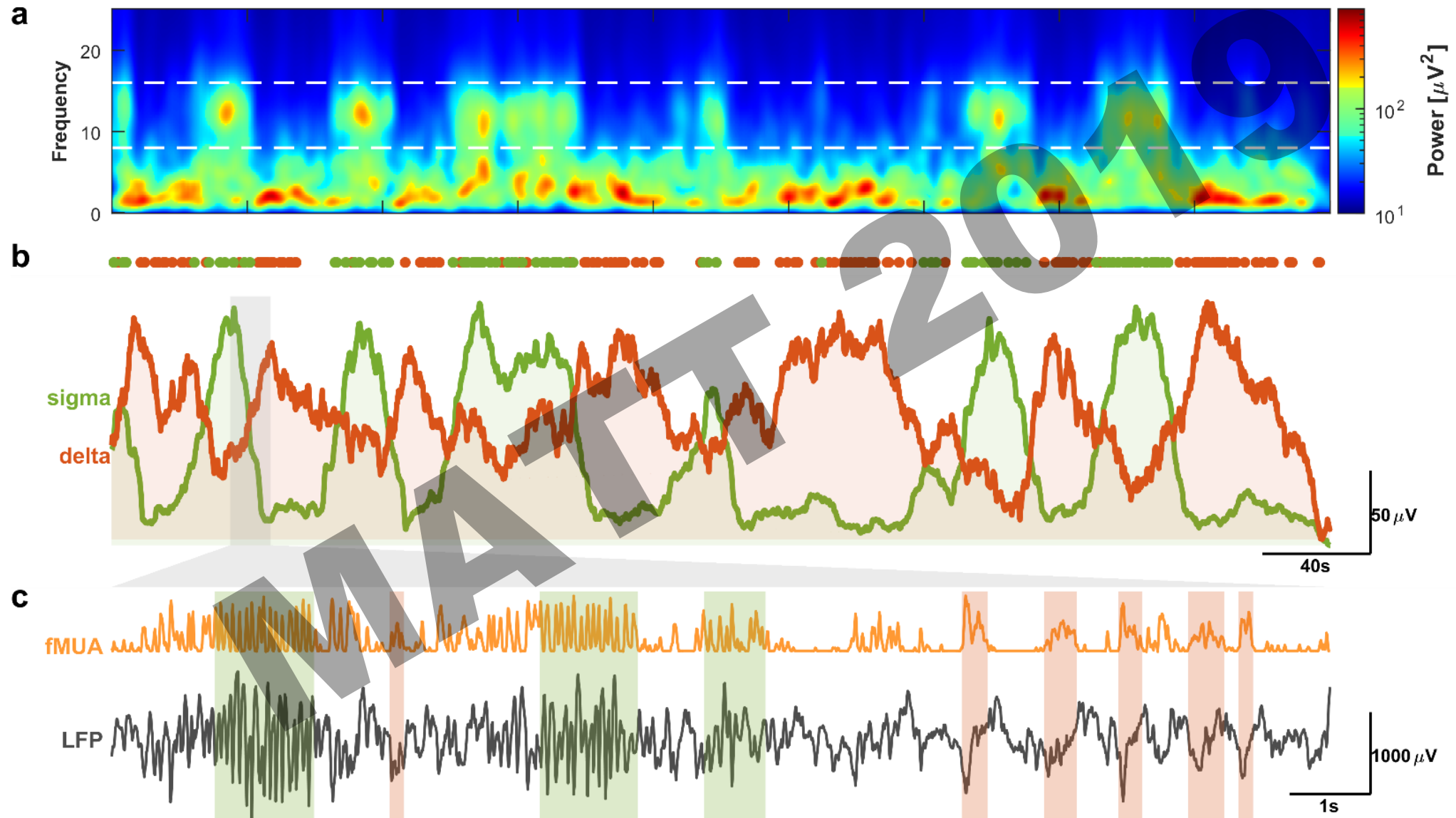
orszó talamikus modell hőmérsékletfüggése

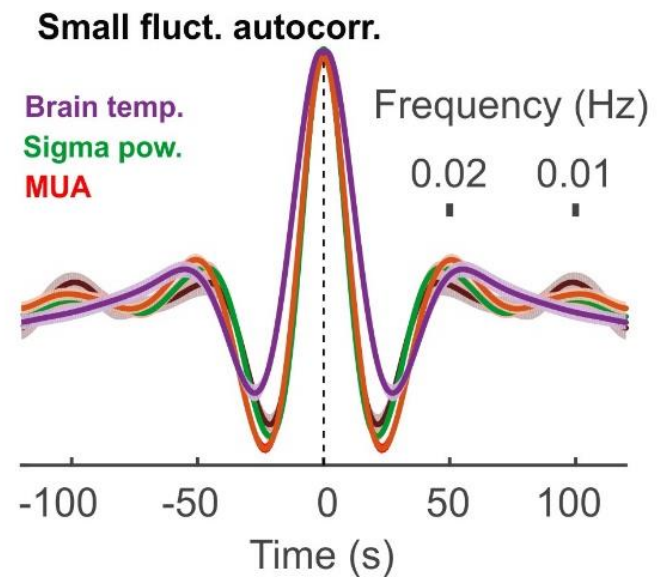
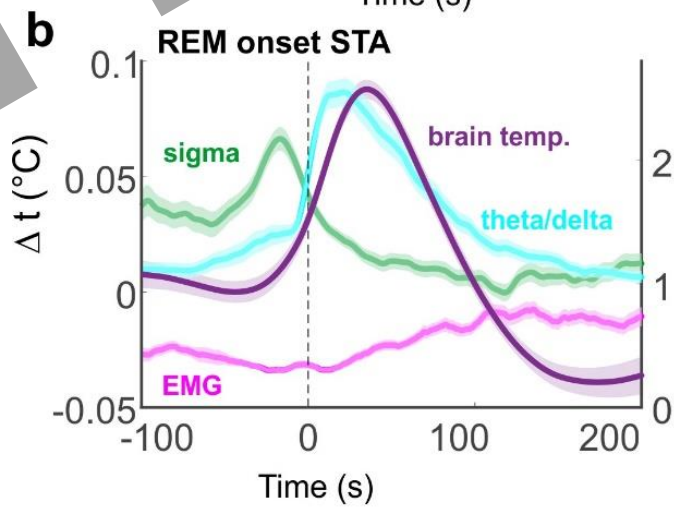
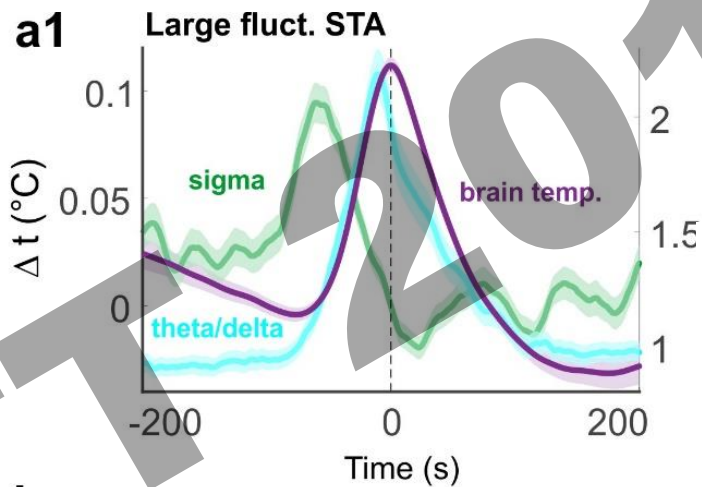
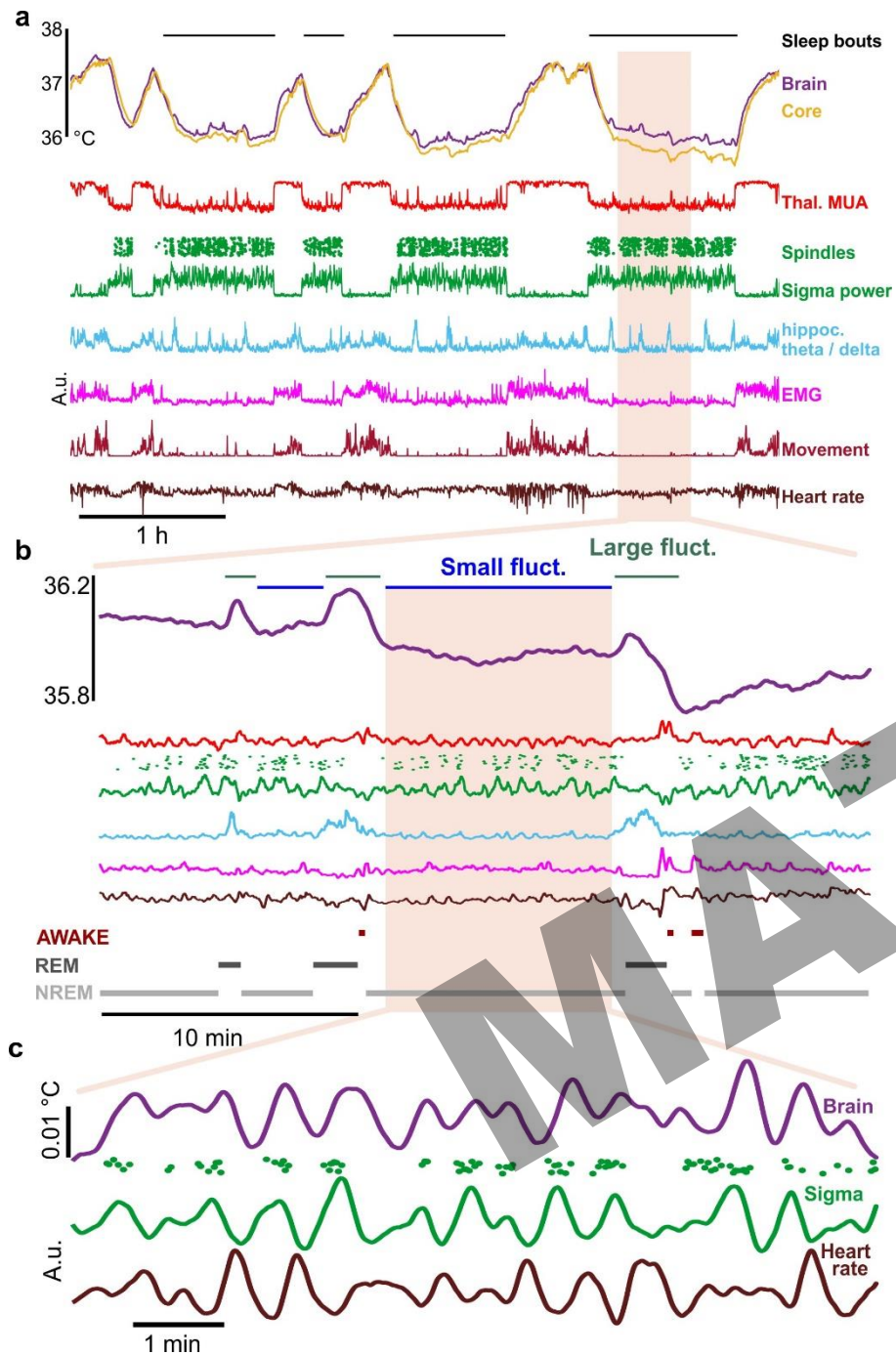
az agyhőmérséklet spontán fluktuál altatás alatt

infra-lassú oszcilláció: váltakozó orsózó és delta szakaszok

az agyhőmérséklet spontán fluktuál természetes alvás alatt

koklúziók

**az alvási orsók frekvenciája és hossza
korrelál az agyi hőmérséklettel**

**ennek háttérében nem moduláció, hanem
helyi biofizikai mechanizmusok állnak**

**az agyi hőmérséklet spontán
fluktuációkat mutat orsózó és REM
szakaszok alatt**

köszönet:

kísérletek és analízis:

Csernai Márton
Kocsis Kinga
Borbély Sándor
Balogh Veronika
Béres Jusztina

termoelektród:

Fekete Zoltán
Horváth Ágoston

modell:

Burka Dávid
Emri Zsuzsa
Káli Szabolcs

Csernai M, Borbély S, Kocsis K, Burka D, Fekete Z, Balogh V, Káli S, Emri Z, Barthó P
Dynamics of sleep oscillations is coupled to brain temperature on multiple scales.
J Physiol. 2019 Aug;597(15):4069-4086

Fekete Z, Csernai M, Kocsis K, Horváth ÁC, Pongrácz A, Barthó P.
Simultaneous in vivo recording of local brain temperature and electrophysiological signals with a novel neural probe.
J Neural Eng. 2017 Feb 15.